

Một số điểm mới đáng chú ý của dự thảo Luật Tổ chức Tòa án

Trình bày: Luật sư Nguyễn Hưng Quang
23/08/2014

Giới thiệu

1. **Vai trò của Tòa án và khẳng định quyền tư pháp;**
2. **Cơ cấu tổ chức mới của hệ thống Tòa án;**
3. **Thẩm phán;**
4. **Một số vấn đề đáng lưu ý khác.**

Chính phủ Việt Nam - Chương trình Phát triển Liên hợp quốc
Government of Viet Nam - United Nations Development Programme

DỰ ÁN 00058492

"Tăng cường tiếp cận công lý và bảo vệ quyền tại Việt Nam"

"Strengthening Access to Justice and Protection of Rights in Viet Nam"

Báo cáo khảo sát

THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH TÒA ÁN NHÂN DÂN ĐỊA PHƯƠNG Ở VIỆT NAM

Khẳng định 'Quyền tư pháp'

1. Nhân danh Nhà nước thực hiện quyền xét xử;
2. Thông qua hoạt động xét xử để **xem xét và kết luận** về tính hợp pháp của các hành vi, quyết định tố tụng của ĐTV, KSV, tính hợp pháp của chứng cứ của ĐTV, KSV và **luật sư, bị can, bị cáo và những người tham gia tố tụng khác**;
3. Ra các quyết định và thực hiện các hoạt động tố tụng;
4. **Xem xét, quyết định áp dụng các biện pháp xử lý hành chính liên quan đến quyền con người, quyền cơ bản của công dân theo quy định của pháp luật**;

Khảng định 'Quyền tư pháp'

5. Quyết định việc thi hành án;
6. Bảo đảm áp dụng thống nhất pháp luật trong xét xử;
7. Thông qua hoạt động xét xử, phát hiện và kiến nghị với các cơ quan có thẩm quyền xem xét sửa đổi, bổ sung hoặc hủy bỏ văn bản quy phạm pháp luật trái với Hiến pháp, luật, nghị quyết của Quốc hội, pháp lệnh, nghị quyết của Ủy ban thường vụ Quốc hội để bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của cá nhân, cơ quan, tổ chức;
8. Thực hiện thẩm quyền khác theo quy định của luật.

Cơ cấu tổ chức hệ thống toà án

Tòa án nhân dân gồm:

1. **Tòa án nhân dân tối cao;**
2. **Các Tòa án nhân dân cấp cao;**
3. **Các Tòa án nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương;**
4. **Các Tòa án nhân dân sơ thẩm khu vực;**
5. Các Tòa án quân sự.

➔ *Tòa án nhân dân được tổ chức theo thẩm quyền xét xử, không phụ thuộc vào đơn vị hành chính*

Cơ cấu tổ chức hệ thống toà án

1. Tòa án nhân dân tối cao:

- ✧ Hội đồng thẩm phán (13-17 người);
- ✧ Bộ máy giúp việc;
- ✧ Cơ sở đào tạo và bồi dưỡng.

Hội đồng thẩm phán có nhiệm vụ:

- ✧ Xét xử giám đốc thẩm, tái thẩm;
- ✧ Ban hành nghị quyết hướng dẫn áp dụng thống nhất pháp luật; góp ý xây dựng văn bản luật của Quốc hội;
- ✧ Lựa chọn quyết định giám đốc thẩm có tính chuẩn mực của HĐTP-TANDTC và các bản án ➔ tổng kết phát triển án lệ.
- ✧ Phiên họp của HĐTP sẽ có Viện trưởng VKSTC, Bộ trưởng Bộ Tư pháp.

Cơ cấu tổ chức hệ thống toà án

2. Tòa án nhân dân cấp cao:

- ✧ Ủy ban Thẩm phán TANDCC (11-13 người): thực hiện giám đốc thẩm
- ✧ Các toà chuyên trách: Dân sự, Hình sự, Lao động, Hành chính, Kinh tế; Gia đình và người chưa thành niên: thực hiện phúc thẩm
- ✧ Bộ máy giúp việc.

Lưu ý:

- ✧ Chánh án của TANDCC có quyền kháng nghị giám đốc thẩm, tái thẩm;
- ✧ Được tổ chức tại 3 miền như hiện nay.
- ✧ Việc thành lập các toà chuyên trách tại mỗi TANDCC sẽ do Chánh án TANDTC quyết định (có thể số lượng toà chuyên trách ở mỗi vùng khác nhau)

Cơ cấu tổ chức hệ thống toà án

3. Tòa án nhân dân cấp tỉnh:

- ✧ Các toà chuyên trách: Dân sự, Hình sự, Lao động, Hành chính, Kinh tế; Gia đình và người chưa thành niên: **thực hiện sơ thẩm và phúc thẩm theo quy định của pháp luật tố tụng.**
- ✧ Bộ máy giúp việc.

Lưu ý:

- ✧ Việc thành lập các toà chuyên trách tại mỗi TAND cấp tỉnh sẽ do Chánh án TANDTC quyết định (có thể số lượng toà chuyên trách ở mỗi tỉnh khác nhau).
- ✧ Bỏ Ủy ban thẩm phán của TAND cấp tỉnh như hiện nay → tác động vào thực tế xin ý kiến của UBTP trong các vụ án.

Cơ cấu tổ chức hệ thống toà án

4. Tòa án nhân dân sơ thẩm khu vực:

- ✧ Các toà chuyên trách: Dân sự, Hình sự, Lao động, Hành chính, Kinh tế; Gia đình và người chưa thành niên: **thực hiện sơ thẩm và phúc thẩm theo quy định của pháp luật tố tụng.**
- ✧ Văn phòng.

Lưu ý:

- ✧ Việc thành lập các toà chuyên trách tại mỗi TAND sơ thẩm khu vực sẽ do Chánh án TANDTC quyết định (có thể số lượng toà chuyên trách ở mỗi khu vực khác nhau).
- ✧ Có Tòa khu vực có thẩm quyền trên một địa bàn huyện nhưng có toà khu vực có thẩm quyền với nhiều huyện

Thẩm phán

- Thẩm phán sẽ có nhiệm kỳ đầu là 5 năm và các nhiệm kỳ sau là 10 năm. Thẩm phán TANDTC được bổ nhiệm không kỳ hạn.
 - Mở rộng nguồn tuyển chọn Thẩm phán, ứng cử viên phải thi tuyển và được tuyển chọn thông qua Hội đồng tuyển chọn Thẩm phán quốc gia duy nhất (*bãi bỏ các hội đồng tuyển chọn Thẩm phán địa phương, cơ hội cho luật sư trở thành Thẩm phán*).
 - Thẩm phán sẽ do Chủ tịch nước bổ nhiệm, miễn nhiệm.
 - Tuổi nghỉ hưu của Thẩm phán được mở rộng, nam là 65 và nữ là 60.
 - Thay đổi về tổ chức đào tạo Thẩm phán.
- ➔ *Tạo điều kiện thuận lợi để bảo đảm tính độc lập của Thẩm phán.*

Một số vấn đề khác

- **Thủ tục rút gọn trong các thủ tục tố tụng** (khả năng tổ chức toà giản lược?)
- Toà án phải bảo đảm **những người tham gia tố tụng thực hiện quyền tranh tụng trong xét xử**
- Quyết định giám đốc thẩm, tái thẩm của HĐTP-TANDTC là **quyết định cao nhất, không bị kháng nghị.**

Cảm ơn

nh**quang**&associates

A presentation of: Nguyễn Hưng Quang
23/08/2014